

MOLNÁR MIKLÓS

Mátészalka gyászban van

Fölébredt benne a szokványos férfiúi érdeklődés, ami az érzéki férfiakat meglepi excentrikus nők: írónők, állatszeliidítő nők, kötélzáncosnők közelében. – Krúdy Gyula: Simli Mariska, a reverendás írónő

Az emberi sorsban nincs gyötrelmesebb csapás, mint ha a föld hatalmasai egyúttal nem a legelső emberek is. Ilyenkor minden hamissá, kuszává és undorítóvá válik. – Friedrich Nietzsche

Mais où sont les neiges d'Anton Tchekhov?

Majális októberben: egy csütörtöki napon, délelőtt ½ 12 tájban, egy Szibériától nyugatra, Párizstól keletre eső városban, a Hány János sétány és a Matuska Szilveszter síkator kereszteződésében a vegyi csikokkal elocsmányított égből lesújt a végzet egy viharvert öreg csavargóra, a 21. századba tévedt kóbor lovagra, vagy inkább dervisre: horgára akad egy isteni nősténynek. Ontológiai léhűtőnek, kapakaszakerülő naplopónak született ugyan, hányódások és ténfergések, fenékre és arcra huppanások, hajótörések és kisiklások, a minden irányból özönlő trágya előli menekülési kísérletek árán mégis sikerült a férfisorssal együtt járó élettevékenységek fokozatain – tanuló, családapa, remete, aszkéta – úgy-ahogy túljutnia, s azon mélézik éppen, hogy ebben a taccsra vágott világban akad-e valahol egy szelektől védett öböl, ahol lehorgonyozhatna, és visszatérhetne a faragatlan tönk kegyelmi állapotába. Amde egy váratlanul semmiképp sem mondható találkozás során betyárosan belehabarodik a meseregényeket író Böllér Dulcineaába, akinek, mint később kiderül, Szellőörzsa hercegnő a titkos neve. A kóbor lovagot, vagy inkább anarchista merénylőt régóta eszi a fene ezért a nőért, de tudja róla, hogy férjnél van, gyerekei vannak és írónő, s mindez, kivált, e nembéli tapasztalatainak tanulságait leszűrve, az írónősege, gátakat emel a becserkészése elé. A kezdeményezés ezúttal sem a lovagtól, hanem a nőtől ered: a törvényszékről hazafelé kerekelve utoléri a férfit, és bringájáról lepattanva, a háta mögé lebben, és megszólítja. A lovag üstöllést megvallja tizenvalahány éve lappangó, vulkanikus erővel előtörő szerelmét. Az idő meglepően jártasnak mutatkozik a költészetben: a szellőzködő, lágy melegben tapsikolnak a jázminok, ámbár a mindenség működésében talán az sem okozna különösebb fennakadást, ha történetesen nem tapsikolnak. A jázmin nem ismer miérettet: virágzik, mert virágzik, tapsikol, mert tapsikol, boldogra-boldogtalanra árasztja erotikus illatát. Böllér Dulcinea, ahogy mondani szokták, viszsonozza a lovag érzelmeit, hercegét ismeri föl benne, és elhalmozza szerelmének poétikusan gyermektegyeleivel.

Csehov hava, szerelemcsütörtök, zabszerda. Közünk lett egymáshoz, holtomiglan-holtáiglan. Az erők, melyeket elszabadítottunk, körkörösén gyűrűznek Pápua-Új-Guineáig. Ha velem jönne, vele mennék. Mindig hinnék, mindig remélnék, mindent eltűrnék, mindent megbocsátanék.

Átértelmeződik a város: jelentésekkel telítődnek találkozások és elválások helyszínei. Nemtelen helyeket nemesítünk meg, mirigyeink szerelem fedőnevű zürzavarának titkos jeleit rójuk rájuk: kis rózsetüzek, csak mi ketten látjuk őket. Egyszer majd csak egyikünk, aztán egyikünk sem, és soha többé senki.

Ismerem a hintalovat és a helikoptert, a verőfényt és a félhomályt, a várakat és a kőhalmokat, Firenzét és Alsómocsoládót, a bankárt és a rabszolgát, a döglegyet és a királysast, Tupac Amaru fölnégyelését, szörnyű testamentumokat; ismerek mindent, csak magamat nem. Kóbor lovag vagyok vagy dervis, anarchista merénylő vagy csavargó, esztergályos vagy kötélverő, mészégető vagy tengeri kalóz, kefekötő vagy kasszafűró, ostyasütő vagy bujdosó kuruc? Az vagyok, aki szeret, az vagyok, akit szeretnek, nincs több tudnivaló.

Káprázatos személyiségét, mint szinte mindenki másét, illúziók és léthazugságok tartják egyben. Almafa-lombok közül ha fúj, a legkisebb szellő is szétzilálhatja. Forgószél támad, lesodorja a lábáról. Forgószélként érkezem az életébe, hogy megszeressem és újraértelmezsem, kioldozzam kötelékeiből, előcsalogassam, ami benne lakozik, a szabadsága legyenek. „Légy azzá, ami vagy!”

Szabadság? Miféle szabadság? Hogy szabad gürcölnöd, mint a szánhúzó kutya, hogy fenntarthatod a lakóketrecedet? Hogy hétvégeken elhúzhatod a csíkot olyan helyekre, ahol ugyanolyan mérgező környezet vesz körül, mint ami elől elmenekülsz? Hogy pavlovi reflex gyanánt kedvelheted, amit előírnak neked, hogy kedveld? Hogy tömegfogyasztásra gyártott elidegenedésben élhatsz? Hogy alulfizetett munkahelyekre járhatsz negyven éven át, megházasodhatsz, rabszolga-utánpótlásra rendeltetett gyerekeket csinálhatsz, adózhatsz, kölcsönöket vehetsz föl, részletre vásárolhatsz, befizetheted a számláidat, médiamosléket habzsolhatsz, visszakérdzheted a szádba rágott tévhiteket és balvélekedéseket, követheted a divatot, engedelmeskedhetsz a törvényeknek, fogyaszthatsz, szavazhatsz, kiszolgáltatódhatsz a betegségiparnak, mérgeket ehetsz, ihatsz, lélegezhetsz be, oltathatsz magdba – és jámboran bégetheted: SZABAD VAGYOK?

Pedofil érzékenységetet fölajzó gyerekknő; Dulcinea Infantilissima. Ötvennyolc éves: nem sumákol, nem tagad le belőle; harmincnek sem látszik. Föltette magában, hogy megmarad gyereklánynak, holta napjáig megőrzi éretlenségét, ha törik, ha szakad. „Felnőttek: pfuj, okádat! Felnőni ezek közé?” Csak serdületlen kisfiúkról és serdületlen öregasszonyokról tud hitelesen írni. Meseregényeihez a gyerekeit használja modellként, még a nevüket sem változtatja meg.

A teremtés páratlan remeke; nem ismerek hozzá foghatót. Olyan gyönyörű, hogy elolvad tőle a jég. Nem hagyta rajta karmainak bélyegét se az idő, se a szerelem. A szeme alatti néhány szarkalábtól csak még szebb az arca. Nyílt, tiszta és ártatlan. Az éppen-ilyenség lehengerlő igaza, csodája, cáfolhatatlansága, ki-kezdhetetlensége. Akkora az érzéki sugárzása, hogy ha villamossággá tudnám transzformálni, megvilágíthatnám vele Jászkarajenőt. A termete pálmafa, a haja hollófekete, a szemei galambok, a nyaka gyöngyfűzér, az ajka karmazsinszalag, a lehelete narancsvirág-illatú, a szava patakcsobogás, a két melle két gazella, a hasa liliomok övezte búzaasztag, a köldöke kerekded csésze, csípőjének hajlása művészkezek alkotta kösönnyű, a lábai, kivált a combjai, sudár márványoszlopok. (Ez a másodlagos frissességű, többszörösen újrahasznosított bókhalmaz az *Énekek énekéből* merítődött, miként a vájtszeműek nyilván észrevették íziben.)

Kereken két hétig, vagy talán háromig a hercegnőm: egy másik világból idecsöppent, valószínűtlenül ártatlan üvegházi fénylény, hazaújtát nem lelő boldogtalan kislány, akit kint felejtettek az esőn; finomkodó, illedelmes zárda-szűz, tömjénezésre áhítózó énjébe ájult kékharisnya, a szerelem lúdtalpas anal-fabétája, eleven kislexikonja gubancoknak és megoldatlanságoknak („megszepten kislány vagyok, nem akarok kikapni”), betűfaló és betűszaporító, tündérregéket költő széplélek, maga is tündérrege, lepkéket kergető fantaszta, tudhatatlan tudások letéteményese: a belső indiánja csuda dolgokat súg neki; fölvergő nyelvű prókátornő, betőretlen kanca, élemedett csinibaba, az ifjan maradás és a természetes viselkedés csodája, dinamittal töltött sellő, sugárzó veszedelem, a szív segédigéivel Rocinante márkájú versenybringán száguldozó Doña Quijota, a szél sem ér a nyomába. Hercege lettem, fölhangunk a létezés legmagasabb ormaira, révületesen boldogok vagyunk, ujjong minden porcikánk, kánkánt ropnak a belső elválasztású mirigyeink, fénykör övez bennünket, szerelmes ezüstpillantással nézünk egymásra: – Oly szép vagy, maradj, ne menj! –, bármerre járunk, azt hiszik az emberek, közeleg a végítélet.

Forró csók, mámoros ölekezés, testiség, közösülés, orgazmus: üresen kongó barbár szavak, az édenkertben nincs keletjük.

Írásbeli nők szavakban és szavakból élnek, papíron szeretkeznek. Csak meg ne sebezzen, ki ne derüljön, hogy golyóstolltinta folyik az ereiben. Úgy szeretkezik velem, vagy inkább saját magával, hogy széljegyzetekkel folyondározza körbe hevült agyam hiú koholmányait. Kéjnyögdécselése a harmadik határba is elhallatszana, ha a verbális orgazmusok nem volnának némák. A hetedik határban is hallom: hallom, ahogy lélegzik, hallom, ahogy dobog a szíve, hallom, amint él; hallom és érzem és látom, ébren és álmomban, a napnak mind a huszonnégy órájában. „A bal mellem nagyobb, mint a jobb, erősebben meg is van ereszkedve, akárcsak a fenekem, a hasamon egyáltalán nem feszes a bőr, különben is elcsúfítja a vakbélműtétem sebhelye.”

Simli Mariska, eljött a te országod. Az ibafai pap lyukakat rúg az öles kondérba, amiben a halál babot főz Rózsa Sándor zápfogáért. Akik mindent elhisznek, szamarabbak a lónál. Ha kifűjják az orrukat, lángra lobban a zsebkendőjük. Akármit esznek vagy isznak, iszappá válik a szájukban. Alattuk semmi, fölöttük semmi, bennük semmi, a kezükben okostelefon.

Szerettem cigány lányt, parasztlányt, zsidó lányt: mindegyiket übereli. Flúgosabb is mindegyiknél, pont amennyire én, de mert nem hagyta magát besajtolni a rendszer préshengerei közé, nem hódolt és nem hódított, nem csatlakozott a hadhoz, keze-lába sokkal épebb, mint az állítólag keresztény középosztályból származó nők többségének. Műemberek milliói között egy haláli vagány csaj. Képtelen és hihetetlen. Törvények megkerülésére, kijátszására, fullánkös nyelvű csúrására-csavarására szakosodott céh tagjaként tyúkperekben vágja ki a rezet, alkalmanként – a bíróban, az ügyészben vagy mindkettőben – a biztosítékot. Orvoshoz nem jár, patikaszert nem szed, beoltani nem hagyja magát, egészséges, mint a makk. Csitt-csatt!

Nála is gyermekdedebb férjén kívül aligha volt dolga férfival. Úgy istenigazából soha nem szerette még senki. Egy szeplős, szemüveges srác, aki aztán nemsokára meghalt, egy osztálykiránduláson meglejtette neki, mit kattognak az úttörővasút kerekai: „Napjaimba, álmaimba te ragyogsz be, Dulcinea”. Egyszer meg egy sámánnal aludt egy sátorban a Bakony mélyén; tőle meg ezt tanulta: „Aki szeret, istenek szemével lát”. Ezek voltak életének legnagyobb kalandjai.

Pillanatok alatt hozzágyerekesedtem. Nekem sem nőtt be a fejem lágya, én is szavakban és szavakból élek. Lélektestvérek vagyunk, azonos a hullámhosszunk, egy töről szakasztottak bennünket.

Forró csokoládét szürcsölünk a Kutyakaparó csárdában. Szívem mágnese a meseregényeiről áradozik, én meg franciakrémet gyömöszölök a bal orrlyukamba. Az motoszkál a fejemben: vajon ölelt-e férfit, vagy akár nőt szenvedélyes szerelemmel? Ugyan volt-e része valaha is istennőtiszteletben, ecseteltek-e márdártollal, gyöngéden, finoman, forró csokoládét mandula illatától, pálpusztai sajt, avas zsír és romló hal szagától fűszeres muffjára, hogy vallásos áhítattal, *dolcemente espresso* föllefetyeljék?

Legmélyebb vágyai buzognak föl belőle. Gyönyörű, mint még soha senki. Szikrázik az élettől és a szenvedélytől; börtönéből szabadult sasként szárnyal magasba. Szavaiból susterreg a mondatás szabadságának öröme: romlatlanság, hit, tehetség, életerő. Élőszóban, levelekben, cédulákon mindhalálíg tartó törődést, szeretetet, elköteleződést fogad. Hitelt adok minden szavának, belelovalódom egy örült szerelembe. Sodor magával félelmetesen, hatalmasan, megállíthatatlanul. Szél volnék, suhognék, madár volnék, röppennék, víg szívemben, víg lelkemben füttyül a rigó.

*Kötöttem lovamat piros almafához,
kötöttem szívemet az ágacsájához –
lovamat eloldom, amikor a hold kel,
tetőled, ágacska, csak a halál old el.*

Kitörölhetetlenül beléje vésődnek krözzusságom nyomai. Dulcinea Dulcinissimává avatom, leggyönyörűbb hölgygé, Szellőrózsa hercegnővé, királynőmmé, életajándékkommá, vezérlő csillagommá. Csodás ráfogásaimat nyeli, mint kacsa a nokedlit, kigömbölyödik az excentrikus egója. „Tükröm, tükröm, mondd meg nékem, ki a legszebb, legokosabb, legtehetségesebb író a Kutyakaparó csárdában?”

Ha esküdzik, hogy hű és igaz, hiszek neki, még ha élek is a gyanúperrel, hogy az ilyen fogadkozások szavatossága a remélnél jóval korábban lejár. Tartson csak naiv kölyöknek, aki nem sejtí az élet és a világ csalafinta cirkalmait. Ha nem tudom, hogy felnőtt gyerekei vannak, azt hihetném, hogy éretlen szűzlány; hogy most jött le a falvédőről. Nincs ínyére a nemiségről írni, olvasni, hallani, beszélni. A gyerekeit nem herezacskóban termelődött spermából, hanem szellők szárnyán érkezett mennyei virágporból, nem a hüvelyén, hanem a fülén át foganta, és a hónaljából szülte. Meg van szeppenve a testiségtől, nem tud zöld ágra vergődni a holtakkal: életgubancaikból kigabalyodni képtelen őseitől rátestálódott örökség. Lucskos álmait egymást marcangoló testekről, vad hentergésekről titkolja és szégyelli.

Leltár a szerelmi zálogokról, amiket kapok tőle: vadgesztenyék, gombok, findzsa, ruhacsipeszek, pántlika, cserépfütyülő, szappanbuborék-fújó, gyűszű, matchbox, színes ceruzák, csigák, kagylók, falevelek, madártollak, préselt virágok, pörgettyű, nyakba akasztható amulett + öt könyv: *A kis herceg*; kettőt ő írt: *Babaházi huzavona* – ezt a belső indiánja súgta neki; *Lepkefőzelék pápua módra* – ezt meg abból az ujjából szopta, amelyik könyvtárnyi irodalommal van csordultig, akárcsak az én bütykös nagy lábujjam (onnan szopom, ami itt írva áll); azúrlepkék szárnyán lebegő két meseregény szűzlányoknak és szűzfűknak, holdkórosoknak és kóbor apácáknak, faunoknak, najádoknak, sziréneknak, nimfáknak, kentauroknak, koboldoknak; a negyediket egy üzbég, az ötödiket egy szingaléz.

Kiteljesedett szexualitás, gyöngéd szeretkezések és/vagy viharos üzekedések híján negyvenéves kora tájékan meseregények irkálására fanyalodott. Ha nem írhatna, talán végezne magával, vagy az utcán rohangálna, hogy kézigránátot hajigáljon az emberek képébe.

Meseregények: meddő intellektualitás, csökönnyösen gyermekteq spiritualitás, minimális realitás, örületes aszexualitás, émelyítő sterilitás. Rózsaszín ruhás angyalok gyalogszerrel úszkálnak száraz tónak nedves partján. Az alakoknak nincs nemük, nincsenek ösztöneik. Rojtosra eszményített tündérek. Megrokkantak a prudériai

szorosban, hiányoznak belőlük a köldökük és a térdük közti testrészek. Nincsenek emésztésre, ürítkezésre, közösülésre szolgáló szerveik.

Nemigen merem elárulni neki, hogy őerte ugyan meg vagyok veszve, de az írásaitól nem hidalok le: kitérnek a valóság elől, hemzseg bennük a vargabetű, öntetszelgő idillekbe torkollnak. Elkendőzik a majomszabású kétlábúak gonoszságát és ostobaságát, a kor gúnycsapásait, a létezés egyetemes elkáposztásítottalanítottságát. Esztergályosoknak, kötélverőknek, mészégetőknek, tengeri kalózkodóknak nem fűlik a foguk iparszerűen evazív, a spirituális laposságokkal kereskedő Paolo Coelho csámpás lábnyomaitól csatakos fogalmazványokhoz.

Sumákolok inkább, vagy pedálozok ezerrel: fényezem a nárcisztikus egóját. „A magyar irodalmat jelentősen gazdagító, tízévestől százhusz évesig mindenkinek szóló könyvek. Tündérszárnyakon lebegnek, tele vannak finom sziporkákkal, talpraesett megfigyelésekkel. És erő van bennük: a szerző biztosan birtokolja anyagát és önmagát. Tiszta, álnokság nélküli, igaz ember művei. Férfi így nem tudhat írni, ilyen anyaöl-melegséggel. Gyermekek vagyok, gyermek lettem újra. Csukott szemmel megyek a szerző után. A magamfajta nyelvi ínycsapatlanul élvezzi azt a pimasz magabiztosságot, ahogy bánik a nyelvvél, ahogy (b)omlasztja, ahogy időnként úgy odacsördít neki, hogy belereng.”

Mikor meg találom pendíteni, hogy az infantilizmus végső titkaiba beavató spirituális lepkefingjai talán mégsem *fenékig* remekművek, belereng ég és föld, akkora ribilliót csap. „Csak hódolat illethet, nem bírálat”, mint az úristent Madáchnál. Betömheteretlen lék támad szerelmünk papírhajóján.

Lázás szavakba öntött ígéretei fedezet nélküli stílusgyakorlatoknak bizonyulnak. Elköveti a legsúlyosabbat, a legnagyobb ámulást: *megfutamodik*. Férfiasabb korok hercegei efféle ámulásokért megölték a nőket. Zökkenő támad a mindenség működésében. A jázminok abbahagyják a tapsikolást, csökken a fény sebessége, másfélszeresére nő a gravitációs állandó, elektromágneses sugarakkal és mérgező nanorészecskékkal való fertőzöttségünk hirtelen megkét-szereződik. Hunnia lecsupaszodik, és csökken a tengerszint fölötti magassága: az északkeleti szél öt-hat centiméternyit leválaszt az ország felszínéről, és átfújja Ausztriába. Lovászpatoná határában az apokaliptikus szélvész nyomán láthatóvá válik az a sírhalom, ami alól előkerül István király Szent Balkeze.

Megrettenve a szerelem fölforgató hatalmától, visszakunkorodik fészekőrző tyúkanyóvá, Szipák Szvetozárné, kispolgárrá, bérmunkássá. Visszatapad a babaházi légyapírra, berendezkedik az életfogytiglani öncsalásban: fortélyos félelmek igazgatta házasságát boszorkányos leleménnyel hazudni elviselhetővé. Visszafekszik a béka mellé; Szipák Szvetozár valaha királyfi volt, ahogy múltak az évek, békává változott.

Megfészkel a taposómalom-létben, a másodkézből való életben. Visszahőkölve a megízlelt szabadság kísértésétől és távlataitól, magára ölti a szabadsághány kényszerzubbonyát. Igába hajtja szellemét, megnyirbálja vágyait, szőnyeg

alá söpri képzeléseit meg nem ismert ölelések mélységeiről és magasságairól. „Nem tehettem másként. Így volt rendelve.”

Élni, szeretni, vagy éppen írni csak a kivívott szabadság pozíciójából lehet. Szabadsághiányos lények élete, szerelme, vagy éppen írása csonka, csonkító és hazug. Egyetlen alakot sem tudnak megteremteni a maga eleven társadalmi kontextusában.

Egy hónapig sem tart a síríg tartónak ígért törődés, szeretet, elköteleződés. Löttek a lét elviselhetetlen könnyűségének, az egymással ismerkedés költészetének és játékoságának. Szabadon fejlődő történetünkbe, a lelkünk mélyéről fakadó epifániába belescap az istennyila. Fantomkergető pojáca lesz belőlem. Meghábórodom miatta, iszom a levét, hogy élek. Szeretnem muszáj a visszakushadását is. Kalitkában született, rácsok mögött cseperedett rabmadarat ritkán sikerül szabadon szárnyalásra kapatni.

Maga tépi le homlokáról a babért. Életének legigazabb történetét hidegre teszi. Öncsonkítás árán menti meg a házasságát: megfosztódik a lehetőségtől, hogy istenek szemével lásson. A „Szeressük egymást, gyerekek!”-sziruppal nyakon lötytyintett, hepiendes meseregényeinek meginga a hitelük. Pernyévé égnek a valóság tűzpróbáján. Hűtlenné válik önmagához, elvetéli a szerelmünket. Az esze erőszakot tesz a szívéen. Kitér a költészet elől, eldobja az önismeret kulcsát, kihunynak szemében a csillagok. Nem eszmélhet rá, miért találkoztunk ott és akkor – egy holdkóros hercegnő meg egy kóbor lovag, vagy talán kefekötő, de az is lehet, hogy kasszafúró –, ahol és amikor találkoztunk, egyáltalán nem véletlenül. Kitépkedi szótárából és leúsztatja az értől az óceánig azokat a lapokat, amelyeken a szerinte legtrágárabb szavak meghatározása olvasható: bátorság, kaland, önismeret, szabadság, szenvedély, szerelem, vágy, vakmerőség, valóság.

A szó semmi, a szív minden; a szív és az ágyék. Tudván tudom, és csak én tudom, hogy titkon és igazából mégiscsak hercegnő: csókra, ölelésre, játékra, táncra, szabadon szárnyalásra hivatott. Nem kotlóstyúknak született, én sem eszelős pojácának, hanem hozzá méltó hercegnek. Százezer éve várom, hogy randevúzzunk a létezés ormain, egy másik univerzumban, ahol ő az én asszonyom, ahol szóló szőlő, csengő barack és mosolygó alma terem. Tengerparton élünk, a parton lovak, a vízben delfinek, indiánsátorban lakunk, napestig meztelenkedünk. Edzettek vagyunk, úszkálunk a tengerben, lovagolunk, nem írunk se verseket, se regényeket, nem is olvasunk: nincs írásbeliség, nincs civilizáció. Szerelmeskedünk, gyerekeket csinálunk, főként lányokat; van benne némi járasságom, kazalnyi leánygyerekeknek vagyok nemzőapja.

Megkísértett az ártatlansága. Írmagja sincs benne kacérságnak; nincs végzetesebb csábítás. Megmérgezett a fényességes, megmérgezett a gyönyörű. Ereimben láva izzik, lángoló sivatag a testem. Eszelőssé lettem, földönfutóvá; nap-

jaim nyargalva enyésznek. Kínjaimra nincsen ír, életemnek se miértje, se iránya. Megöl a szépsége. Nem ölöm meg, nem is átkozom. Ha rá ajkam átkot szórna, soha nem szerettem volna.

Szépítenék a valóságon, ha azt mondanám, hogy írmagja sincs benne álnokságnak. Prókátorokat nem kell megnyúznod, hogy megled bennük a rókát. A fiskálisiskolán arra képződnek ki, hogy kötélrancosként egyensúlyozzanak jogszerűség, tényekhez való hűség és a perek megnyerésének egymásnak feszülő kívánalmai között. Az igazságnak ritkán osztanak lapot, elmehet az anyja kínjába.

Amit velem tesz, magával teszi, magával és a mindenséggel, Pápua-Új-Guineában is megsínylik: földomlás öl meg több száz pápuát. Nálam is jobban szenvedhet, mert szenvedtetnie kell; mert immár kész a leltár: nem léphet át az életéből egy zúgva-bögre gátakat törő folyóba.

Római katolikus hajadon megismerkedne leinformálhatóan impotens férfival, tartós kapcsolatra. Jelige: „Plátói szerelem, éteri kapcsolat”.

Kiüresedik az élet, egybeáll a balsors. Eltorzítottak bennünket a világ csalafinta cirkalmi. Eltorzult magyar alkatunk a kollektív sötétség zsákutcájába juttatja kettőnk történetét. Áldozatok vagyunk és cinkosok, áldozattá válásunk cinkosai. Történeteink alakító alanyainak hisszük magunkat, miközben a történeteink alakítanak bennünket.

Eleinte – „kezdetben volt az ige” – szaporán jönnek-mennek köztünk az elektronikus levelek, naponta több is. Teljes lényünkkel belevetjük magunkat a dialógusba, önfeladten, fölszabadultan, szenvedélyesen, lélektestvérek egymásra találásának örömeivel. Levélváltogatásunknak goromba hirtelenséggel kell berekesztődnie. Úgy van berendezve a házassága, hogy a családi nyilvánosság térszűrőjén se kifelé, se befelé nem mehet át ellenőrizetlenül se üzenet, se levél, se telefonhívás. Minden telefonhívásról, postaszekrénybe érkező összes levélről számot kell adnia. A laptop, amin a leveleit írja és a neki szóló üzeneteket elolvassa, túros hátú családi laptop, akármikor belekukkolhatnak az e-mailjeibe. Mikor kipattan kettőnk egybehangelődése, a férje válással fenyegetőzik. Nagy csengés-bongással leesik benne a húszfilléres: a férje birtokolja őt, úgy viselkedik, mintha bérlete volna az ő testéhez és lelkéhez, az életidejéhez, a gondolataihoz, az álmiaihoz. Sarokba szorítva, kislányos zavarodottságában új játékszabályokat fogad el, kényszerít magára és rám. Nem szabad találkoznia velem, sem pedig írnia nekem, én sem írhatok, nem is telefonálhatok neki. Csak telepatikusan maradhatunk kapcsolatban. Nem érezte szükségét házasságának évtizedei alatt, hogy önállósodjon, leváljon az egymás hegyén-hátán élés ragacsáról, és magánszférát kerítsen maga köré. A következmények elevenbe vágóak, akár a guillotine. Ha mindjárt az elején megneszelem, hogy pokolgép

ketyeg a házassága alatt, kitértem volna az útjából, akárhány éve esz is érte a fene. Mire mindez kiderül, addigra már beleestem, mint ló a gödörbe.

Se szabadság, se szerelem. Földradozva mind a kettőt, Petőfi meg froghat a sírjában, akárhol van is eltemetve. Kegyelmes urától engedélyt kér meghunyászkodásra. Boldogok a férjük gyámkodása alatt élő, Stockholm-szindrómás feleségek, a mennyek országában övék a sárgarépa a vasárnapi húslevesből. Nem akar kikapni, meg kell fogadnia, hogy szakít velem. Kijelöl és töröl, mintha félresikerült bekezdés volnék. Közönyt és elutasítást színlel. Börtönrácsai mögött, titokban, némán, elfojtottan, mégis szeret? Takaréklángon pislákol a szíve. Megérdemelné, hogy elfenekeljem. Talán nem is venné zokon.

Elbújhat a földlakók egymásért viselendő felelőssége előtt, ha bedugja a gyönyörű fejét a gyönyörű seggébe? Azt hiszi a lököttje, hogy amit visszatart – jelenlét, figyelem, kedvesség, törődés –, attól gazdagabb lesz ő vagy bárki más? Örömet leli benne? Ha torkomra forrasztja a szót, ő is belenémul.

Kodácsolhat, mint a kotlóstyúk, csattoghat, mint a cintányér, penghet, mint a cimbalom: hasztalan erőlködik, muszáj a fehér elefántra gondolnia. Álmaiba beszűrődik szibériai farkasok üvöltése: az én fájdalmamat üvöltik, a hiánya keltette sajnását.

Régóta vágyom elüldögélni egy almafa alatt, aminek fölém hajlik az ága. Köszöntém a fűszálakat, kalapot emelnék a csigák előtt, integetnék az erdőszéli fáknak, pillangókat ringatnék a tenyeremen. Szállj le, pille, tejet adok, ha megiszod, majd még adok.

Régóta vágyom a vállára borulni és sírni. Emésztődöm miatta szakadatlan. Üdvözítő elhíttetések, irgalom nélküli visszavonások. Felőröl a hallgatása; gyehennányi gyötrellem. Nyüszítenék, bömbölnék, vonítanék, üvöltenék; megértenék és megköszönnék mindent.

A seb, amit rajtam ütött, soha nem gyógyul be. Tudhatatlan dolgok tudása ott szivárog belém. Ami a szívnek veszteség, a szellemnek nyereség.

És ha szeretem: mi köze hozzá? Ha egy napon ez a tonnányi súllyal rám nehezéd szerelem szétpattanna, mint a szappanbuborék, gyászba borulna-e Mátészalka, vagy örömtánra perdülnének, mielőtt holtan hullnak a porba, a világ lepkéi, kivált az azúrlépkék, az éjszakai pillangók viszont, akik konokul hisznek az örökké tartó szerelemben, sírva fakadnának?

Gyanakvás, rosszindulat, mimózaság, rágalmak, csikorgóan rossz mondatok; tagadás, tiltás, csonkolás, elzárkózás; a szív trónfosztása – már csak ezt sikerül előcsalogatnom belőle. Hervadása nem liliomhullás; befellegzett az ártatlanságának. Románcunkat berekesztő végzetes megfutamodását nem éri föl ésszel; nem tudja se kiheverni, se megírni. Emigrált a *mostból* a *sohába* és a *semmibe*. Száműzte a belső indiánját.

Szellőrózsa hercegnő éppen-ilyenségének, lehengető igazának, csodájának, cáfolhatatlanságának, kikezdetlenségének bottal üthetem a nyomát, Szipák Szvetozárné cáfolható, kikezdető, távlattalan, banális szürkesége tolul a helyére.

Íróként már csak giccsbe hajló, steril szenvelgések telnek tőle. Csattanós válasz E. I. kérdésére: „Jellemhiba-e, ha valaki rossz könyvet ír?” Ha nem tör ki üveg-házi elszigeteltségéből, lehúzhatja a rolót; aligha lesz belőle tananyag. *Mais elle vivra dans mes griffonnages.*

Arra ítéli magát, hogy leválik rólam. Orrom tőle fokhagymás. Nem jön velem, nem megyek vele. Befalazza magát, a finom tagjait, a gyöngye csontjait, a nyughatatlan lelkét magos Déva várba, Déva vár falába. Szellőrózsa hercegnőnek kampec. Átkozott legyen magos Déva vára; a szívem meghasad, a föld is alattam.

Ebsorsot szán magának, alázatos kushadást a gazdi lábainál. Százszor jobbat érdemelne. Leljen gyógyírt a veleszületett jóságban. Imájába legyenek foglalva a bűneim. A végső szó a szívből és az öléből fakadjon, ne a fejből. Ha száz életem volna, örte mind odaadnám. Teljes lehet-e az élete, ha senki sem szólítja Szellőrózsa hercegnőnek?

A női szívek és ölek abszolút zérus foka –273 Celsius. Ha földobom, veleszületett jóság, ha leesik, eredendő gonoszság. Kelekótya zárványlány, akárcsak én, egy bordában szöttek bennünket.

Ha a szar be talál csapódni a ventilátorba (bolsevik ösbunkóság, posztbolsevik újtahóság 'ventillátort' egy *l*-lel, 'konkurrenciát' egy *r*-rel írni), és összeomlanak a globális elektronikus gulág rendszertákolmányai, megsütheti a tudományát. Olvasottságának, fogalmazási készségének, a perrendtartás ismeretének édeskevés hasznát vehetné. Gyűjtősnek használhatná a meseregényeit. Tud-e kenyeret sütni, tehenet vagy kecskét fejni, sajtot készíteni, vajjat köpülni, káposztát savanyítani, fűszerpaprikát szárítani, húst füstölni, nyulat nyúzni, birkát vágni, szabad tűzön ételt főzni, tyúkot ültetni, méhcsaládot teletetni, vályogot vetni, kemencét építeni, vásznat szőni, szőlőt és gyümölcsfát metszeni, kutat ásni, tetőt cserepezni? Gyors pusztulásra lenne ítélve elszigetelten élő családjával egyetemben. Nincsenek se készleteik, se eszközeik, se tudásuk az életben maradáshoz. Nincsenek beleszövődve megtartó, túlélésre szövetkezett közösségekbe. Szellőrózsa hercegnő megszeretett, Szipák Szvetozárné leamputál magáról. Ha integrált volna az életébe – eszem ágában sincs leválasztani a családjáról, elfogadom és szeretem mindenestül, és semmit sem kérek cserébe –, együtt talán lennének esélyeink, például a lepkefőzelékes mesketéjében megpedzett alsómocsoládi modell szerint.

Ha nem akarsz megörrülni, eszedbe ne jusson, hogy a női lélek összes ajtaján benyiss. Ha elsőáldozó kislányok érzelmi szintjén megrekedt írónő kezd ki veled, szedd a lábad a nyakadba, és iszkolj, amerre látsz.

E csütörtököt mondott, nevetséges szerelem történetét Milan Kundera is megírhatta volna: „Az az ember, aki születésétől haláláig csak egyetlenegy életet él, végzetesen erre az egyetlen tapasztalatra van ítélve. Sohasem fogja megtudni,

hogy jó ember volt-e vagy rossz; hogy szeretett-e valakit, vagy csak abban az illúzióban élt, hogy szeret. Egyre öregebb lesz, az élet minden új pillanatát egyforma ártatlansággal fogadja, és egyszer csak megöregszik anélkül, hogy tudná, egyáltalán mi is az öregség. Neki az öregkor is csupán egy újabb tapasztalat, és épp olyan bután lép bele, ahogyan világra jött. *Einmal ist keinmal*, egyszer, az sehányszor...”

Ha hírét venné, hogy földobtam a talpam, jusson eszébe, mennyire rászedett: lépre csalt, és cserben – *electric chair*ben – hagyott. Mégis boldogan halnék meg, mert szerethettem, tébolyultan, semmiért egészen.

A vesztemet várja; tán még örülne is, ha kipurcannék. Véremet vérével egy patak mossa el, testemet testével egy sírba temessék. Ő volt az életem legnagyobb ajándéka. Nem volt nála szebb, nem volt nála üdébb, nem volt nála tisztább, nem volt nála különb, nem volt nála igazibb. Titokzatos, izgató, egyetlen, hasonlíthatatlan. Milliő asszony között sem akad párja; illesse az isteneket százszor is köszönet.

Elbocsátó üzenetnek megjárja; igaz is, meg nem is. Eszembe jut egy másik hercegnő: Lola, a börtönviselt céda, akinek nem küldtem képeslapot. Különb volt és igazabb: nem tett lóvá, nekem adta mindenét, föltételek nélkül, nem várva viszonzást, és őrizkedett nem fenékgig remek meseregények irkálásától. Hozzá képest Szellőrózsa hercegnő, J. A. mércéjével mérve, csak egy szeretni gyáva rongy, bogár lépjen nyitott szemére, langyos eső verje meg, húsvét harmata, pünkösöd zápora.

Nem mer a szemem elé kerülni, mint aki ellopta a léniámat. Majrézik a találkozástól. Fölizzana a hamu alatt a parázs, vagy lehullna szememről a kontakthályog: uramisten, mit ettem én ezen a félelmek béklyózta, házasságában fogva tartott, fondor lelkületű prókátornőn, akinek az igazság kiforgatása, pörök megnyerése a kenyere; egy molylepkében is több az empátia. Ez az a fehérnép, akiért ezer hajó indulna, és lángolnának Trója tornyai, ez az a fehérnép, akiért Colleoni leszállna a lováról, ez az a fehérnép, aki reméli, hogy tiszteletbeli pápuává fogadják? Tűnt időknék e csitriként konzerválódott szépasszonya miatt lenne elege a szüzességéből két pápai prelátusnak meg egy megyéspüspöknek? Miatta állna meg nyílt pályán a transzszibériai expressz?

Az álnokság, a hazugság, az áruság, amit elkövetett, álnokság, hazugság és áruság, a gyilkosság, amit elkövetett, gyilkosság, nincs mese (regény). Föloldozhatom-e a felelőssége alól? Megbocsáthatom-e hercegnőhöz méltatlan gyáva-ságát, meglapulását, betokozódását, önfeladását? Boldogok-e, akik nem háborodnak bele íróknékbe, állatszélidítő nőknékbe, kötél-táncosnőknékbe?

Olvasóinak száma erősen megcsappan: rám többé nemigen számíthat. Pizkos Fred unokája vagyok, népért síró, bús, bocskoros kalózkapitány. A késért, amit a hátamban hagyott, remélem, visszajön. Nem is az övé: Fülíg Jimmytől kapta kölcsön.

– Ezt a bunkót! – fortyan föl a légy, mikor telibe fossa egy tehén. – Pont bele a szembe!

Meglakolok bűneimért és ártatlanságomért, a minden porcikámban érzett hiányért. Köd előttem, köd utánam: a Doppler-effektus helyet cserél az Eiffeltoronnyal. Én eltűnök, Szipákné láthatóvá válik. A csontvázam mindennap ki zuhan a szekrényéből. A maga alá gyűjtött karma ekrazitrúdjának gyűjtősinórja félig elégett már. Nem üldöztem: magának ásta a vermet.

Zavartalanul folyik a létfontás. *Business as usual*. Exponenciális gyorsasággal pusztul az élővilág, exponenciális gyorsasággal pusztulunk. Ráncosodik a bőr, csúnyul az arc, nyavalyásodik a test, zápul az agy. Mit nekünk pusztulás: dagonyázunk tyúkszaros egóink bűzös posványában, babaruhákon marakodunk. Ki szán meg bennünket, fontoskodó emberhangyákat? Ha velem jönne, vele mennék-e, hinnék-e neki, remélnék-e, túrnék-e, megbocsátanék-e? Várjak-e rá újabb százezer évet?

Műljék el tőlem ez az ABC-leves: elmegyek Kukutyinba zabot hegyezni, megkeresem a *Nautilust*, emigrálok Nimolitániába, fölhajtok egy állatszélidítő nőt vagy egy kötél táncosnőt. Írónok kíméljenek!

*Ekete, pekete, cukota pé,
ábel, bábel, dominé,
csiszi á, csiszi bé,
csiszi-csuszi, kompodé.*

Történt, ami történt („ne hidd, szívem, hogy ez hiába volt”): megismertem, megszerettem, föltártam, szálakra bontottam, vád alá helyeztem, megérttettem, fölmenttettem, amnesztiára érdemesnek találtam. Ma született hiénát sem moshatnék ártatlanabbra. Nincs nyüsztítés, bömbölés, vonítás, üvöltés. Elengedem a múltat, a részleteket elfelejtem. Megbocsátom neki, hogy majmot csinált belőlem, sőt meg is köszönöm. Ritka kegye a sorsnak, ha a lélektestvérünk csinál majmot belőlünk. Csak jót gondolok felőle, a titkait nem firtatom. Részesüljön hercegi áldásomban, a karmáját meg vigye mosodába. Ha teljes megbocsátásra vágyik, folyamodjon istenéhez. Ha istene netán füttyül az emberhangyák nyavalygásaira, vagy éppen azt játssza, hogy nincs, az én megbocsátásomra szorul, ami ha megfeszülök, sem lehet teljes.

Lámpavasra az arisztokratákat: éljenek a tyúkanyók, ők a lét pásztorai.

Efféléket dünnög egy borongós téli napon egy 21. századba tévedt kóbor lovag, vagy inkább zugírászatért körözött ostyasütő, elharapózó önsajnálátában már már arra vetemedve, hogy beáll a kasztráló nők áldozatainak sír felé tartó végeláthatatlan menetébe, önmiskárolt tökeit ezüst tálcán cipelve maga előtt. Ehelyett se szó, se beszéd, harsány olimposzi hahotára fakad, és megvilágosodásszerűen rá-

*ocsúdik: mekkora ajándék az élettől, mekkora móka, tanulási és fejlődési alkalom, beavatódás a világ csalafinta cirkalmaiba, ha egyre újabb, dicsőséges vagy esztelen tévedéseket követhet el az ember gyereke. De vajon teljes lehet-e az élete, ha senkit sem szólíthat hercegnőnek, nem hívhat élete vezérlő csillagának, nem fogadhat neki hűséget és szeretetet, nem lelhet otthonra a szívében és az ágyékában, nincs szellőzködő, lágy meleg, és sohasem tapsikolnak a jázminok?
Írni csak akkor érdemes, ha*

- Mennél, ha hívna?
- Mint a szélvész. Árkon-bokron át.

